

Sygn. akt III Cz 1930/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędziowie: SO Magdalena Balion - Hajduk

SO Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2019 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko H. S. (S.)

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 12 września 2018 r., sygn. akt I Co 1282/18

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w (...) do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSO Marcin Rak SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion - Hajduk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 września 2018r. Sąd Rejonowy w (...) oddalił wniosek złożony przez (...) sp. z o. o. w W. przyjmując, że wnioskodawca nie wykazał przejścia uprawnień w sposób wymagany przez art. 788 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie wniósł wierzyciel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., domagając się jego zmiany i nadania klauzuli wykonalności na rzecz wnioskodawcy ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz wnioskodawcy,.

Zarzucił naruszenie przez Sąd art. 65 k.c. w zw. z art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 788 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży z dnia 19.12.2016 r. nie odpowiada wymaganiam formalnym podczas gdy zgodnie z treścią umowy sprzedaży z dnia 19.12.2016 r. załączniki stanowią integralną część umowy sprzedaży z dnia 19.12.2016 r., zatem poświadczenie notarialne odnosi się do podpisów złożonych pod ww. umową sprzedaży oraz na załącznikach; art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę dowodu w postaci Porozumienia z 10 kwietnia 2017 roku zawartego pomiędzy (...) Z. a (...), co skutkowało błędnym ustaleniem iż wnioskodawca nie wykazał, że (...) Z. uprawniony był do dochodzenia należności z przejętego na własność przedmiotu zastawu, a więc i dokonania przelewu wierzytelności na rzecz wnioskodawcy; art. 788 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż dokumenty dotyczące ustanowienia (...) Z. w postaci T. L. winny zachować formę określoną w art. 788 k.p.c., w sytuacji gdy dokumenty te nie stanowią dowodów na przejście uprawnień na kolejnego nabywcę wierzytelności oraz błędne uznanie, iż

Wnioskodawca nie wykazał, że jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela, tj. (...) Spółka z o.o. w W., co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia iż Wnioskodawca nie nabył wierzytelności względem Dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie odniosło skutek, jednakże nie z przyczyn w nim wskazanych.

Zasadą jest, że postępowanie cywilne wszczynane jest z inicjatywy stron, a wyjątkiem, zawsze wskazanym przez przepisy szczególne, jest wszczęcie postępowania z urzędu. Reguła ta odnosi się również do postępowania klauzulowego prowadzonego, co do zasady, na wniosek wierzyciela zgodnie z art. 782 § 1 k.p.c. Toteż aby mogło być ono zainicjowane, konieczne jest, aby strona złożyła spełniający wymagania formalne wniosek o wszczęcie tego postępowania, co każdorazowo powinno zostać zbadane przez Przewodniczącego oraz Sąd orzekający w sprawie.

Zgodnie z art. 126 § 1 pkt 4 k.p.c., każde pismo procesowe powinno zawierać podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. Podpis jest immanentnym elementem każdego pisma procesowego, jest zatem także elementem konstytutywnym wniosku wszczynającego postępowanie klauzulowe. Pismo, które nie zostało podpisane, nie jest pismem procesowym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Przy braku podpisu nie możemy stwierdzić, że wniosek, jako pismo procesowe, został skutecznie wniesiony.

Ponadto złożenie podpisu pod wnioskiem oznacza, że osoba wniosek podpisująca chce wszczęcia postępowania i wydania orzeczenia określonej treści, a także pozwala przyjąć, że wniosek został złożony przez tę osobę. Wskazać należy, że na podstawie art. 78 § 1 k.c. do zachowania pisemnej formy czynności prawnej niezbędne jest złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Osoba, która podpisuje się pod określonym tekstem (w szczególności stanowiącym oświadczenie woli lub pismo procesowe zawierające stanowisko procesowe) niejako zatwierdza jego treść. Wyraża zatem, kreśląc swój podpis, wolę nadania pismu mocy prawnej, kreując jego ważność. Powstaje zatem dokument w rozumieniu prawnym.

Z analizy orzecznictwa i literatury przedmiotu wynika, że za właściwy, zatem doniosły prawnie podpis, uznaje się jedynie podpis własnoręczny, a nie mechanicznie odtworzony (porównaj: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 listopada 2006 r., (...)). Podobnie faksymile nie jest uznawane w orzecznictwie za równoznaczne z podpisem własnoręcznym. Zwraca się bowiem uwagę, że może być ono odcisnięte przez inną osobę (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2008 r., IV CZ 23/08). Podpis w postępowaniu cywilnym powinien składać się co najmniej z nazwiska. Nie jest nim parafa, daleko idący skrót podpisu bądź inicjały. Należy postulować, by był on zasadniczo czytelny, przy dopuszczalnym pominięciu niektórych liter, końcówki nazwiska. Podpis musi, zgodnie z podstawowym znaczeniem prawnym, wskazywać jednoznacznie na osobę, która go złożyła. Wymaganie podpisania pisma służy identyfikacji i ocenie legitymacji podmiotu je wnoszącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, zgodnie z którym podpis na dokumencie nie musi być czytelny; wystarczy, że zostanie złożony w formie zwykle używanej przez sygnatariusza. Podkreśla się przy tym, że określony znak pisarski, użyty w roli podpisu, musi umożliwiać identyfikację osoby, od której pochodzi, a więc wykazywać cechy indywidualne i powtarzalne (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2009r., IV CSK 78/09, postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2014r., III CZ 48/14, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 30 grudnia 1993 r., III CZP 146/95).

Nie można wobec tego, za spełniający przytoczone wymogi, uznać znaku graficznego, którym posłużył się pełnomocnik w niniejszej sprawie podpisując wniosek. Nieczytelne i nieweryfikowalne znaki graficzne widniejące na wniosku i dokumentacji załączonej do wniosku nie pozwalają na identyfikację osoby, która je złożyła, przy czym uchybienia tego nie usuwa złożenie ich ponad odciskiem pieczęci pełnomocnika lub jego imieniem i nazwiskiem wydrukowanym na ostatniej stronie wniosku. Konstrukcja znaku graficznego rodzi bowiem wątpliwości, co do osoby go składającej, tym bardziej, że w sposób oczywisty różni się on od podpisu pełnomocnika wierzyciela złożonego na zażaleniu, którego braku usunięto wskutek wezwania Sądu Okręgowego.

W związku z tym, że Sąd Rejonowy nadał bieg sprawie bez zbadania czy wniosek złożyła osoba legitymowana do jego wniesienia, a także tego czy został on skutecznie wniesiony, Sąd ten, w ocenie sądu Okręgowego nie rozpoznał istoty sprawy.

Reasumując Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Sąd Okręgowy przyjął, że z faktu, że ustawodawca dopuszcza możliwość uzupełnienia braku podpisu w trybie art. 130 k.p.c., należy wywnioskować, że także na późniejszym etapie postępowania, po nadaniu sprawie biegu istnieje, możliwość jego uzupełnienia. W związku z tym przy ponownym rozpoznaniu sprawy rzeczą Sądu będzie podjęcie czynności mających na celu usunięcie braków złożonego wniosku, a w zależności od skuteczności powyższego, jego ewentualne merytoryczne rozpoznanie.

SSO Marcin Rak SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion - Hajduk